

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Patentstyret
Postboks 4863 Nydalen
0422 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/78882

20. desember 2023

Statsbudsjettet for 2024 – Tildelingsbrev til Patentstyret

Innhold

1. Innledning	2
2. Overordnet forventning	2
3. Samfunnsoppdrag og mål	3
3. Prioriterte tiltak i 2024	4
4. Andre forutsetninger og føringer	4
4.1 Sikkerhet og beredskap	4
4.2 Grønn omstilling og bærekraft	5
4.3 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk	6
4.4 Mangfold og likestilling	6
4.5 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse	6
4.6 Redusere konsulentbruken	6
5. Budsjettvedtak og fullmakter for 2024	7
5.1 Budsjettvedtak	7
5.2 Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger	7

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Mirind Shala
22 24 67 22

Vedlegg 2: Fullmakter for 2024	10
Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet	10
Administrative fullmakter	10
Vedlegg 3: Rapporteringskrav	11
Mål- og resultatstyring (MRS)	11
Vedlegg 4: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for Patentstyret	13
1. Årsrapportering og regnskap for 2023	13
1.1 Statsregnskapet for 2023	13
1.2 Årsrapport for 2023	13
1.3 Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling	14
2. Budsjettinnspill og rapportering for 2024	15
2.1 Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen	15
2.2 Rapportering – status om økonomi	16
3. Budsjettforslag for 2025	16
3.1 Ordinært budsjettforslag for 2025	16
3.2 Særskilt om investeringer	17
4. Budsjettinnspill 2026	17
4.1 Budsjettinnspill til store satsinger for 2026	17

1. Innledning

Vi viser til Innst. 3 S (2023-2024), Innst. 8 S (2023.2024), Prop. 1 S (2023–2024) og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak av 14. og 15. desember og departementets styringssignaler for Patentstyret i 2024.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Patentstyret i 2024. Brevet spesifiserer også enkelte konkrete oppgaver og bestillinger, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av hovedinstruksen for styringen av Patentstyret. Hovedinstruksen ble sist redigert av departementet i januar 2023.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende budsjetttrammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til dem som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. Overordnet forventning

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig, og ikke gå ut over jordens tåleevne. Regjeringen har høye ambisjoner og vil føre en aktiv næringspolitikk der private bedrifter og det offentlige spiller på lag for å akselerere det grønne skiftet. I næringspolitikken vil vi bidra til grønn omstilling i næringslivet for å nå målet om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030. Vi vil øke investeringene på fastlandet, inkludere flere i arbeidslivet, skape flere lønnsomme og innovative jobber over hele landet og øke eksporten utenom olje og gass med minst 50 prosent innen 2030.

Departementets underliggende og tilknyttede virksomheter forventes å bidra aktivt for å nå disse målene.

3. Samfunnsoppdrag og mål

Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om patent, varemerke og design og fører offentlig register over slike rettigheter. Samfunnsoppdraget er å bidra til økt samfunnsøkonomisk og bedriftsøkonomisk lønnsomhet gjennom immaterielle verdier. I tillegg er Patentstyret et nasjonalt kompetansesenter for immaterielle rettigheter.

Gjennom forvaltning og spredning av kunnskap om immaterielle rettigheter og verdier er Patentstyret en del av det norske innovasjonssystemet. Patentstyret bidrar til innovasjon og økt verdiskaping ved å legge til rette for at norske bedrifter kan sikres inntjening på egen nyskaping, strategisk markedsføring og design. For å utvikle seg videre både som forvalter og som et kompetansesenter for immaterielle rettigheter og verdier i Norge, må Patentstyret ha god og relevant kompetanse, gode rutiner for effektiv saksbehandling og en tydelig kundeorientering.

Det er definert følgende hovedmål med tilhørende delmål for Patentstyret:

Hovedmål
Større bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet fra immaterielle verdier

Delmål
1. Flere gode rettigheter
2. Bedre bruk av immaterielle verdier

Målstrukturen er operasjonalisert gjennom et mål- og resultatstyringsystem (MRS-system) som er justert ved brev av 26. mai 2022. Styringsparametere og rapporteringskrav følger i vedlegg 1 og vedlegg 3.

Patentstyret skal prioritere arbeidet under delmål 1. Virksomheten skal sikre god og effektiv søknadsbehandling og hindre ny oppbygging av restanser.

3. Prioriterte tiltak i 2024

Patentstyret bes om å vurdere hvordan kunnskap og data om immaterielle verdier og mer spesifikt industrielle rettigheter kan bidra til å fremme næringsutvikling og økt verdiskaping gjennom bl.a. eksport fra fastlandet, og bidra med analyser, kunnskapsgrunnlag og tjenester i dialog med departementet som kan anvendes til videreutvikling av forsknings- og innovasjonspolitikken og til utforming av virkemidler.

Patentstyret skal fortsette arbeidet med å bidra til næringslivets kompetanse om immaterielle verdier og rettigheter, bl.a. gjennom økt målretting av tiltak for å fremme kunnskap og samarbeid med andre aktører i virkemiddelapparatet. Patentstyrets nye prioriteringsanalyse legges til grunn for arbeidet.

Patentstyret bes om arbeide for å videreutvikle organisasjonen og saksbehandlingen gjennom å utnytte bl.a. de mulighetene som ligger i å ta i bruk ny teknologi.

Patentstyret skal videreutvikle samarbeidet med andre nordiske lands myndigheter og virkemidler for å effektivisere saksbehandlingen med mål om å legge til rette for bedre bruk av immaterielle rettigheter og verdier i næringslivet.

Videre skal Patentstyret følge opp virkningene av EUs ordning med enhetspatent og vurdere hvordan ordningen best mulig kan nyttiggjøres for norske virksomheter.

Patentstyret skal arbeide for å synliggjøre bedre hvordan etatens aktiviteter kan bidra til å forbedre bedrifters bruk av immaterielle verdier.

Patentstyret bes om å vurdere å styrke sitt kompetansetilbud på området forretningshemmeligheter.

4. Andre forutsetninger og føringer

4.1 Sikkerhet og beredskap

Patentstyret skal ha god styring og kontroll med egen sikkerhet og beredskap, og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er svært alvorlig. I den forbindelse bes Patentstyret om å utvise økt årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser. Patentstyret bes iverksette hensiktsmessige tiltak og gjennomgå egne beredskapsplaner for å øke egen motstandsevne. Det bør videre gjøres vurderinger av om Patentstyret er tilstrekkelig forberedt på eget ansvarsområde i hele krisespekteret fra fred til kriser og krig, og ev. vurdere om det bør iverksettes tiltak for å være tilstrekkelig forberedt.

Sikkerhet skal ivaretas og dokumenteres i samsvar med nasjonal strategi for digital sikkerhet og tilhørende tiltaksplan. Arbeidet med digital sikkerhet skal forebygge IKT-sikkerhetshendelser som kan forårsake alvorlig skade i egen virksomhet eller hos andre.

Patentstyret har ansvar for å håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere. Det forventes at Patentstyrets sikkerhets- og beredskapsarbeid er risikobasert, og at virksomheten regelmessig gjennomfører og tar lærdom av øvelser. Styringsdokumenter og planverk skal oppdateres med utgangspunkt i evaluering av hendelser og øvelser.

Patentstyret skal i årsrapporten redegjøre overordnet for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap.

4.2 Grønn omstilling og bærekraft

Statlige virksomheter er viktige bidragsyttere i innsatsen for å nå regjeringens mål om grønn omstilling og bærekraft.

Det forventes at Patentstyret:

- etablerer rutiner som ivaretar hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling
- synliggjør hvordan virksomhetens resultater bidrar til økt verdiskaping innen bærekraftige rammer
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til klima og innlemmer dette i virksomhetens strategiarbeid
- setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp, på kort og lang sikt, i tråd med Parisavtalen og rapporterer om måloppnåelse. Målene ser vitenskapsbaserte der dette er tilgjengelig
- rapporterer på direkte og indirekte klimagassutslipp og klimarisiko, og benytter anerkjente standarder for rapportering på klimagassutslipp og klimarisiko
- identifiserer og håndterer risiko og muligheter knyttet til natur og innlemmer dette i virksomhetens strategiarbeid
- setter mål og iverksetter tiltak for å redusere egen negative påvirkning og øke positiv påvirkning på naturmangfold og økosystemer, og rapporterer om måloppnåelse
- benytter anerkjente standarder for rapportering av naturrisiko og påvirkning på naturmangfold og økosystemer

Patentstyret skal gjennom innkjøpspolitikken bidra til å fremme innovative anskaffelser og innkjøp som gir lavere miljømessig påvirkning. Anskaffelsene skal også ivareta seriositetskrav som gjelder for statlige virksomheter. Patentstyret har som en statlig virksomhet et særskilt ansvar for å fremme seriositet i forbindelse med egne anskaffelser, på en måte som bidrar til å forebygge sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Patentstyret skal rapportere gjennom etablerte rutiner hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling ivaretas gjennom disse tiltakene i 2024.

4.3 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Patentstyret skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Patentstyret skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Patentstyret skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

4.4 Mangfold og likestilling

Patentstyret har en plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Patentstyret skal tilby likeverdige tjenester til hele befolkningen. Ansatte i Patentstyret bør også gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og dette skal påvirke alle nivåer i Patentstyret. Ledergruppen i Patentstyret skal prioritere mangfoldskompetanse, både internt i ledergruppen, virksomheten og i forbindelse med rekruttering.

Patentstyret har strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsettinger om likestilling og mangfold. Arbeidet skal omtales i årsrapporten for 2024, og vil bli fulgt opp i styringsdialogen.

4.5 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse

Patentstyret skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

4.6 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse. Patentstyret skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Patentstyret skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Patentstyret skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

5. Budsjettvedtak og fullmakter for 2024

5.1 Budsjettvedtak

For Patentstyret er følgende budsjettvedtak på kap. 935, 3935 og 5574 besluttet:

Kapittel	Post	Betegnelse	Budsjett 2024
Kap. 935	Post 01	Driftsutgifter	338 500
Kap. 3935	Post 01	Inntekter av informasjonstjenester	6000
	Post 02	Inntekter knyttet til NPI	4900
	Post 03	Gebyrer immaterielle rettigheter	135 400
Kap. 5574	Post 71	Avgifter immaterielle rettigheter	202 200

5.2 Fullmakt til å overskride gitte bevilgninger

Patentstyret har anledning til å overskride bevilgningen under kap. 935 post 01 mot tilsvarende inntekter under kap. 3935 post 04.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettolønnsordningen for merverdiavgift.

Patentstyret har ansvar for å planlegge virksomheten i 2024 innenfor de bevilgningsrammer som er gitt i dette brevet (jf. Reglement for økonomistyring i staten § 9 og Bestemmelser om økonomistyring i Staten, pkt. 2.2.).

Det følger av § 5 i Stortingets bevilgningsreglement at utgiftsbevilgninger ikke kan overskrides eller brukes til andre formål enn forutsatt av Stortinget, med mindre det er gitt eksplisitt fullmakt om noe annet, jf. punkt 6.2 under.

Med vennlig hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
Ekspedisjonssjef

Mirlind Shala
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til: Riksrevisjonen

Vedlegg 1: Kalender for styringsdialogen 2024

Måned	Dato	Aktivitet
Jan.-feb.	Medio jan. - medio feb.	Avslutning statsregnskap 2023, jf. eget brev fra NFD med frister
Mars	1. mars 1. mars 15. mars	Årsrapport for 2023, jf. krav i R-115 Ev. innspill til revidert budsjett 2024 Budsjettforslag for 2025
April		
Mai	mai	Styringsmøte vår 2024
Juni	I løpet av juni	Kontraktsamtale med virksomhetsleder
Juli		
August		
September	20. sept.:	Rapport pr. annet tertial 2024, status økonomi per 31. august, inkludert risikovurdering og ev. innspill til endringsproposisjon høstsesjon 2024
Oktober	Okt. - nov.	Dialog om tildelingsbrev for 2025
November	1. nov. ultimo nov./tidl. des.	Ev. innspill til store satsinger 2026 Etatsstyringsmøte høst 2024
Desember	31. des.	Tildelingsbrev for 2025

Vedlegg 4 gir spesifiseringer av hvordan innrapporteringene og innspill skal utformes.

Vedlegg 2: Fullmakter for 2024

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i Finansdepartementets (FINs) rundskriv R-110, sist oppdatert 10.11.2022. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Patentstyret for 2024, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv R-110, jf. punktene 2.2 – 2.6:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.
- Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten mot tilsvarende innsparing i de neste tre budsjettårene.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskrivet. Det bes om rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

Patentstyrets justerte personalreglement som trådte i kraft 26.2.2014.

Vedlegg 3: Rapporteringskrav

Mål- og resultatstyring (MRS)

Formål	Patentstyret skal behandle saker om industrielle rettigheter som fastsatt i patentloven, foretaksnavneloven, designloven, varemerkeloven og edelmetalloven. Patentstyret skal også føre tilsyn med kollektive forvaltningsorganisasjoner etter lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv. og behandle saker om godkjenning av organisasjoner etter åndsverkloven § 63. Patentstyret kan utføre informasjonstjenester og skal ellers legge til rette for innovasjon og verdiskaping ved å være et kompetansesenter for immaterielle rettigheter.		
Hovedmål	Større bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet fra immaterielle verdier		
Delmål 1: Flere gode rettigheter	Styringsdimensjon	Indikatorer	Støttende analyser
	Effektivitet	<ul style="list-style-type: none"> Behandlingstider for patent, varemerke og design Antall ferdigbehandlede søknader pr. årsverk brukt på saksbehandling og utviklingen over tid Sammenlikne de to ovenstående indikatorene med andre patentverk 	
	Kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> Kvalitetskontroller av beslutninger for å kontrollere om de er i tråd med regelverk og praksis 	<ul style="list-style-type: none"> Patentstyrets beslutninger mot klagebehandlingen i KFIR Harmonisering av praksis varemerke og design med EUIPO og praksis patent med EPO
	Kundetilfredshet	<ul style="list-style-type: none"> Kundetilfredshetsundersøkelse av Patentstyrets søknadsbehandling av patent-, varemerke-, og designsøknader 	<ul style="list-style-type: none"> Utvikling i antall og andel av totalt antall patentsøknader fra norske søkere som leveres som førstesøknader til Patentstyret Utvikling i norske søkeres bruk av NPI som PCT-granskingsmyndighet

Delmål 2: Bedre bruk av immaterielle verdier	Kompetanseoverføring	<ul style="list-style-type: none"> • Omfang av aktiviteter for kompetanseoverføring (kurs, webinarer, samarbeid med ulike målgrupper etc.) • Kundetilfredshet med Patentstyrets informasjonsaktivitet er 	<ul style="list-style-type: none"> • Patentstyrets prioriteringsanalyse
	IR-modenhet	<ul style="list-style-type: none"> • Statistikk for bruk av Patentstyrets tjenester • Samlet antall patent-, varemerke- og designsøknader til utlandet fra norske søkere 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyse av bruken av Patentstyrets tjenester • Utviklingen i bruken av immaterielle rettigheter i utvalgte næringer • Analyse av IPR-intensive næringers bidrag til verdiskaping¹ (rapportering til NFD skjer etter publisering av undersøkelsen fra EUIPO/EPO²)
Hovedtall			
Volumtall	<ul style="list-style-type: none"> • Søknadsinngang – patent, varemerke og design • Avgjorte søknader – patent, varemerke og design • Nye rettigheter – meddelte patent, registrerte varemerker, registrerte design 		
Nøkkeltall	<ul style="list-style-type: none"> • Antall årsverk • Samlet driftsbevilgning • Samlet inntektsbevilgning • Samlede inntekter 		

¹ «IPR-intensive industries and economic performance in the European Union», EUIPO/EPO.

² Dersom Norge ikke skulle få delta i studien fremover, suspenderes dette punktet.

Vedlegg 4: Spesifisering av felles bestillinger i styringskalenderen for Patentstyret

1. Årsrapportering og regnskap for 2023

1.1 Statsregnskapet for 2023

Frister og krav til leveranser ved avslutning av statsregnskapet for 2023 er meddelt i eget brev fra NFD av 23.11.2023 (ref. 22/8848-7) med henvisning til særskilt rundskriv fra Finansdepartementet.

1.2 Årsrapport for 2023

Årsrapporten med årsregnskap for 2023 oversendes departementet innen 15. mars med kopi til Riksrevisjonen.

Årsrapporten med årsregnskap for 2023 skal følge felles mal for statlige årsrapporter og anbefalingene fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) til innhold og utforming. Særskilte rapporteringskrav som kommer i tillegg til malen, er avtalt i styringsdialogen. Se <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>.

Vi ber om at oppsettet for rapportering om kjønn og mangfold benyttes i virksomhetens **rapportering om likestilling** for 2023, se punkt 1.3 og tabell nr.1.

Årsrapporten skal også inkludere:

- **rapportering om konsulentbruken**, herunder om tiltak som ble iverksatt og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen kommunisert i tildelingsbrevet for 2023. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder der virksomheten benytter konsulenter i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Rapporten skal også inkludere en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.
- **informasjon om antall lærlinger**, om virksomheten har vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag, samt hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Rapporten skal også omtale arbeidet som er gjennomført for å ta imot studenter i praksis. Dersom kravene om lærlinger og studenter i praksis ikke er

oppfylt, skal årsakene til dette og hva virksomheten har gjort for å oppfylle kravene omtales i rapporten.

- **en redegjørelse for virksomhetens vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid**, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid, eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt redegjøres for årsakene til dette.
- **omtale av hvordan hensyn til miljø, bærekraft og grønn omstilling** ivaretas gjennom tiltakene som ble kommunisert i tildelingsbrevet.
- Tildelingsbrevet for 2023 inkluderte også en føring om å **utarbeide strategier og tiltak som er egnet til å oppfylle regjeringens målsettinger om likestilling og mangfold**. Dette arbeidet skal også omtales i årsrapporten for 2023.

Årsrapporten skal også inneholde en overordnet redegjørelse for resultatene fra arbeidet med sikkerhet og beredskap.

1.3 Særskilt om rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Alle statlige arbeidsgivere er pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, eller kombinasjoner av disse grunnlagene, og søke å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold. Dette omtales som aktivitetsplikten. Arbeidet skal blant annet omfatte områdene rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter, tilrettelegging og mulighet for å kombinere arbeid og familieliv. Dette følger av likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Nærings- og fiskeridepartementet skal i Prop. 1 S gjøre rede for tilstanden, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 26 a. I tillegg skal virksomhetene redegjøre i årsrapportene for iverksatte og planlagt tiltak.

Tabell 1 – mal for rapportering av tilstandsrapport, likestilling

	Kjønnsbalanse i antall og prosent				Deltid pst.		Midl ansatte pst.		Foreldre- perm. pst.		Syke- fravær pst.		
	År	M	pst. K	Antall	Kvinners	M	K	M	K	M	K	M	K
			pst.	totalt	lønn av menns								
Totalt i virksomheten	t-1												
Toppleidelse (eks. direktør, ass. dir.)	t-1												
Mellomledelse (eks. avdelingsdirektør)	t-1												
(eks. seniorrådgiver)	t-2												

2. Budsjettinnspill og rapportering for 2024

2.1 Budsjettjusteringer, innspill til tilleggsbevilgninger i vår- og høstsesjonen

Frist:

- 1. mars 2024 for endring våren 2024
- 20. september 2024 for endringer høsten 2024

Medio mai og i slutten av november legger regjeringen fram proposisjoner om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet for inneværende år, RNB i mai og (nysaldering) i november. Det skal i hovedsak bare fremmes forslag om tillegg som er begrunnet i uforutsette forhold. Innspillet skal inneha:

- En kort beskrivelse av hva forslaget gjelder og begrunnelse. Det må fremgå om forslaget gjelder parallell-, anslags- eller valutajustering, omdisponering eller utgifts-/inntektsendring, eller endringer i risikobilde.

- Beløp per kap./post som forslaget vedrører. Forslagene skal baseres på kontantprinsippet i § 3 i Stortingets bevilgningsreglement som sier at utgifter og inntekter skal tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. Forslag til ev. utgiftsøkning eller inntektsreduksjon skal normalt følges av forslag til tilsvarende inndekning.
- en beskrivelse for hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftene, og eventuell konsekvens av ikke å øke bevilgningen.

2.2 Rapportering – status om økonomi

Frist: 20. september 2024

Departementet ber virksomheten legge fram en statusrapport om budsjettsituasjonen per 31. august 2024. Rapportene skal være basert på innrapportert beløp til statsregnskapet. I rapporten skal det for hver kap./post gå fram:

- Disponibelt beløp (saldert budsjett inkl. ev. overførte midler og ev. endringer i bevilgning gjennom året).
- Regnskapsført beløp per 31. august 2024.
- Prognose for hele 2024.
- Forklaring på vesentlige avvik mellom disponibelt og regnskapsført beløp.

Eventuelle innspill til bevilgningsendringer, jf. punkt 2.1, sendes sammen med rapporten.

Dersom departementet ser behov for særskilt rapportering, skal dette innarbeides i tildelingsbrev.

3. Budsjettforslag for 2025

3.1 Ordinært budsjettforslag for 2025

Frist: 15. mars 2024

Budsjettforslaget skal vise hvordan virksomheten vil prioritere sine ressurser det kommende året gitt at bevilgningen videreføres på nivå med inneværende år. Innspillet vil danne grunnlag for diskusjon om virksomhetens strategiske planer i styringsdialogen og for

departementets arbeid med Prop. 1 S. Proposisjonen skal, i tillegg til å fremme forslag til bevilgning på kapittel og post, tydelig formidle hovedprioriteringene for den enkelte virksomhet.

Budsjettforslaget skal ta utgangspunkt i virksomhetens fastsatte mål og strategier innenfor gjeldende budsjettamme. Videre skal forslaget inneholde:

- En vurdering av risikoer/ev. endringer i rammebetingelsene som kan få betydning for budsjettet i 2025. Det kan eventuelt vises til tidligere innsendte risikovurderinger og eventuelle endringer i risikobildet i forhold til forrige risikorapportering.
- En omtale av hovedprioriteringer for 2025. Hovedprioriteringer skal angi hva som er de 1-3 viktigste områdene som virksomheten vil prioritere i 2025.
- En omtale av oppgaver som foreslås prioritert ned på kort eller lang sikt for å frigjøre ressurser til høyere prioriterte oppgaver, og konsekvensene av dette.
- En oversikt over utgifter per virksomhetsområde/hovedområde for årene 2023 (regnskapstall), 2024 (gjeldende budsjett) og 2025 (forslag gitt dagens ramme). I tillegg skal virksomheten spesifisere driftsutgiftene (01-posten) på underpost 01.1 Lønn, pensjon og godtgjørelser og 01.2 Varer og tjenester.

3.2 Særskilt om investeringer

Departementet ber virksomheten redegjøre for investeringer som virksomheten planlegger å gjennomføre innenfor gjeldende budsjett, med inndekning over flere år. Redegjørelsen skal inneholde en vurdering av tiltakets nytte, opplysninger om samlet investeringsbehov og fordeling av utgifter over år. Dette kan for eksempel gjelde mindre byggeprosjekter uten husleiekompensasjon eller IKT-investeringer. Departementet minner om at IKT-investeringer skal være i henhold til det til enhver tid gjeldende digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

4. Budsjettinnspill 2026

4.1 Budsjettinnspill til store satsinger for 2026

Frist: 1. november 2024

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse om 2026-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Det vises til nærmere omtale for utforming av satsingsforslag i FINs rundskriv R-9/2023 som er publisert [her](#).

Oppsummering

Kort oppsummering av satsingsforslaget, 2-5 linjer og maks 1/2 side som inneholder informasjon om:

- Tiltakets formål og varighet.
- Utgifter i 2026 og hvert av de påfølgende tre år, med en oversiktlig framstilling av de økonomiske og administrative konsekvensene av tiltaket.
- Kapittel og post på NFDs område
- Eventuell merverdiavgift som påløper (posteres på FINs felleskap./post)
- Andre kapitler og poster som ev. blir påvirket.

Tilleggsopplysninger

Alle satsingsforslag skal inneholde kortfattede svar på de seks spørsmålene i kapittel 2-1 i utredningsinstruksen:

1. Hva er problemet inkl. ev. risiko, utvikling framover dersom det ikke blir gitt tilleggsmidler og hva slags merverdi som vil oppnås gjennom forslaget?
2. Hvilke alternative tiltak er vurdert?
3. Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
4. Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
5. Hvilke tiltak anbefales, og hvorfor?
6. Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

DFØ har utarbeidet en veileder om hvordan disse spørsmålene kan besvares.

For forslag som ventes å ha vesentlige nytte- eller kostnadsvirkninger, skal det også utarbeides en samfunnsøkonomisk analyse.

Det skal utarbeides en overordnet gevinstrealiseringsplan der det er relevant for forslaget. Formålet med gevinstrealiseringsplanen er å gi departementet og regjeringen et bedre grunnlag for systematisk utredning og rapportering om gevinster fra arbeid med tiltak som kan gi bedre ressursbruk og økt handlingsrom. Gevinstrealiseringsplanen skal derfor inneholde en oversikt over nettogevinster for offentlig sektor med budsjetteffekt, en kortfattet redegjørelse for andre gevinster og viktige forutsetninger for gevinstrealisering av det enkelte satsingsforslag. Planen kan bygge videre på svarene på spørsmål 4 og 6.

Ved behov skal tilleggsopplysningene også omfatte gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, inkl. kontakt med berørte parter.